

Review article

Applied Science in Public Health Thailand 4.0

Public health Context under Community Health Professional Act BE 2556

Chompoonuth Siriprohmpatrara

Registered nurse, senior
professional level, Sirindhorn
College of Public Health
Khon kaen Province

Kirana taearak

Registered nurse, senior
professional level, Sirindhorn
College of Public Health
Khon Kaen Province

Yolludee Tantasit

Lecturer, senior professional
level, Sirindhorn College of Public
Health Khon Kaen Province

Abstract

Applying science to the public health causes public health innovations to benefit the people of Thailand affecting health and quality of life of the people targeted to Thailand 4.0. The practice of public health is a public health action for individuals, communities and the environment. The application of scientific principles involves taking action on occupational and environmental health to control the factors that cause the diseases, reduce the risk and sickness of family and community. This is a part of the provisions of section 3 of the Community Health Professional Act BE 2556, Thailand in Health 4.0 by implementing the 20-year national strategy of the Ministry of Public Health to drive Thailand Phase 1 (2560-2564), Phase 2 (2565-2569), Phase 3 (2570-2574) and Phase 4 (2575-2579). Thailand will be one of three countries in Asia with 4 Excellence Strategies: 1) promote health and disease prevention. 2) excellent service; 3) excellent management with good governance; 4) excellent personnel in Thailand 4.0 in public health. In addition, the Ministry of Foreign Affairs has coordinated with other Ministry to further develop strategies to enhance Thai children's potential.

Keywords: Applying science to the public health, Thailand 4.0, Community Health Professional Act 2013

บทความปริทัศน์ (Review article)

วิทยาศาสตร์ประยุกต์ในงานสาธารณสุข ยุคประเทศไทย 4.0
ด้านสาธารณสุข บริบทภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพ
สาธารณสุขชุมชน พ.ศ.2556

ชมพูนุท สิริพรหมภัทร

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
 จังหวัดขอนแก่น

กิรณา แด่อารักษ์

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
 จังหวัดขอนแก่น

ยลฤดี ตันทลธิ์

วิทยาจารย์ชำนาญการพิเศษ
 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
 จังหวัดขอนแก่น

บทคัดย่อ

การนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในงานสาธารณสุขทำให้เกิดนวัตกรรมทางด้านสาธารณสุขเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนไทย ส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน อันนำไปสู่ประเทศไทยยุค 4.0 ทั้งนี้การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนเป็นการกระทำการสาธารณสุขต่อบุคคล ชุมชน และอนามัยสิ่งแวดล้อม ในการประยุกต์นำหลักวิทยาศาสตร์มาใช้นั้น อาจใช้การกระทำด้านการอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมป้องกันปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค ลดความเสี่ยง การเจ็บป่วยต่อบุคคล ครอบครัวและชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบทบัญญัติของกฎหมายในมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน พ.ศ.2556 และประเทศไทยในยุค 4.0 ทางด้านสาธารณสุข ได้มีการนำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของกระทรวงสาธารณสุขจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ตุลาคม 2559 ถึง พ.ศ.2579) มาใช้ในการขับเคลื่อนประเทศไทย ซึ่งระยะที่ 1 (ระหว่างปี2560-2564) เป็นระยะปฏิรูประบบ ระยะที่ 2 (ระหว่างปี2565-2569) เป็นระยะสร้างความเข้มแข็ง ระยะที่ 3 (ระหว่างปี 2570-2574) สู่ความยั่งยืน ระยะที่ 4 (ระหว่างปี2575-2579) ประเทศไทยจะเป็น 1 ใน 3 ของเอเชียโดยใช้กรอบยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4 ยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ (4 Excellence Strategies) ได้แก่ 1) ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ 2) บริการเป็นเลิศ 3) บริหารเป็นเลิศ ด้วยธรรมาภิบาล 4) บุคลากรเป็นเลิศนำไปสู่เป้าหมายประเทศไทยในยุค 4.0 ด้านสาธารณสุข และมีการบูรณาการร่วมกับกระทรวงต่างๆ ในยุทธศาสตร์ ซึ่งเป้าหมายอีกหนึ่งด้าน

ก็เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กไทย 4.0ต่อไป

คำสำคัญ: วิทยาศาสตร์ประยุกต์ในงานสาธารณสุข; ประเทศไทยยุค 4.0 ด้านสาธารณสุข; พระราชบัญญัติวิชาชีพสาธารณสุข ชุมชน พ.ศ.2556

บทนำ

ในยุค Thailand 4.0 นโยบายรัฐบาลของประเทศไทย ได้ขอความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้มีส่วนร่วมช่วยกันขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ยุค 4.0 กระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ (ด้านสาธารณสุข) ระยะ 20 ปี¹ นับจากเดือนตุลาคม 2559 ถึง พ.ศ. 2579 มาใช้ในการขับเคลื่อนประเทศไทย ซึ่งระยะที่ 1 (Phase 1) ระหว่างปี 2560-2564 เป็นระยะปฏิรูประบบ ระยะที่ 2 (Phase 2) ระหว่างปี 2565-2569 เป็นระยะสร้างความเข้มแข็ง ระยะที่ 3 (Phase 3) ระหว่างปี 2570-2574 สู่อำนาจยั่งยืน ระยะที่ 4 (Phase 4) ระหว่างปี 2575-2579 ประเทศไทยจะเป็น 1 ใน 3 ของเอเชีย โดยมีกรอบยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง² โดยแบ่งเป็น 4 ยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ (4 Excellence Strategies) ได้แก่ 1) ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ 2) บริการเป็นเลิศ 3) บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล 4) บุคลากรเป็นเลิศ เป็นเป้าหมาย ประเทศไทยในยุค 4.0 ซึ่งเป้าหมายความเป็นเลิศใน 4 ด้านที่กระทรวงสาธารณสุข ตั้งไว้เพื่อให้ถึงประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค (Prevention

and Promotion Excellence) ที่เป็นนวัตกรรมสังคม มีหลักการในการให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อดูแลสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องมีสุขภาพดี ซึ่งเป็นหัวใจของการสาธารณสุข 2.ระบบบริการ (Service Excellence) ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมในการดูแลผู้ป่วยทุกระดับ 3. การพัฒนาคน (People Excellence) ฝึกอบรมบุคลากรทุกระดับ และ 4.ระบบบริหารจัดการ (Governance Excellence) หากประสบความสำเร็จทั้ง 4 ด้าน ก็จะเกิดเป็นนวัตกรรมของระบบการแพทย์และสาธารณสุข เป็นตัวอย่างให้นานาประเทศต่อไป³ นอกจากการนำ 4 กรอบยุทธศาสตร์นำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ยังมีการบูรณาการร่วมกับกระทรวงต่างๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายพัฒนาศักยภาพเด็กไทย 4.0 เช่น กระทรวงศึกษาธิการมีการยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ ในทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย ให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการประยุกต์ให้เข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ สร้างความคิดของเด็กและเยาวชนไปสู่สิ่งใหม่ๆ สิ่งที่ทำทลาย สิ่งที่ยากขึ้น เมื่อใดก็ตามที่เด็กและเยาวชนมีความคิดว่ายิ่งยากยิ่งทำทลาย นั่นคือความสำเร็จของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ แต่ถ้าเด็กและเยาวชน พยายามหลีกเลี่ยงสิ่งทำทลายไปหาสิ่งที่ยากลำบากน้อยกว่า หรือใช้ความพยายามน้อยกว่า ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย⁴ สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0 ของ ศ.ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์⁵ ที่เป้าหมายคือ การยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างผู้เรียนที่มีสมรรถนะที่ดี ต้องสนับสนุนการคิดนวัตกรรม และการพึ่งตนเองทางด้านเทคโนโลยีได้บ้าง เตรียมผู้เรียนให้เรียนรู้วิทยาการและเชื่อมต่อดังค์ความรู้ทั่วโลก ส่วน

กระทรวงสาธารณสุขได้ชูประเด็นสุขภาพ Health แข็งแรง Head เก่ง Heart ดี มีวินัย Hand ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะ โดย Health แข็งแรง ประกอบด้วยสูงดี สมส่วน สมวัย มีพฤติกรรมสุขภาพดี มีความรู้ดูแลสุขภาพตนเองได้ Head เก่งประกอบด้วยพัฒนาการดี มี IQ/EQ สูง ใฝ่เรียนรู้ Heart ดี ประกอบด้วย มีความกตัญญู กตเวที มีวินัย รักชาติ รักสิ่งแวดล้อม และ Hand ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะ ประกอบด้วยใช้ภาษาที่ 2 ได้ เชี่ยวชาญดนตรีและกีฬา ผลิตนวัตกรรม⁶

การใช้วิทยาศาสตร์ประยุกต์ในงานสาธารณสุข ในยุคประเทศไทย 4.0 คือ การนำความรู้จากวิทยาศาสตร์ธรรมชาติในทางปฏิบัติที่สามารถใช้ร่วมกับกับสาขาวิชาต่างๆ เป็นการใช้ความรู้ที่มุ่งนำไปใช้ประโยชน์ใช้ในการแก้ปัญหาต่อการดำรงชีวิตในสังคม⁹ สอดคล้องกับความหมายของวิทยาศาสตร์ที่เป็นความรู้อันได้มาจากการศึกษาปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่งสามารถแสดงหรือพิสูจน์ได้ว่าถูกต้องและเป็นความจริง โดยใช้กระบวนการ การแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แล้วจัดความรู้นั้นเข้าเป็นระเบียบ เป็นหมวดหมู่¹⁰ และการนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในงานสาธารณสุข ก่อให้เกิดนวัตกรรมทางด้านสาธารณสุข เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนไทย อันส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และเป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556 โดยมาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งมีใจความว่า⁷ “วิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน” หมายความว่า วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชน เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุม การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การฟื้นฟูสภาพ การอาชีวอนามัยและอนามัย

สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อความเลี่ยงจากการเจ็บป่วยในชุมชนโดยนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ แต่ไม่รวมถึงการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือ การประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

1. ประเทศไทยยุค 4.0 (Thailand 4.0)

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมมาอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะแรกมีการใช้โมเดลประเทศไทย 1.0 ที่เน้นการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วยเกษตรกรรม มีการส่งออกสินค้าการเกษตรไปยังต่างประเทศ ระยะที่สองประเทศไทยมีการใช้โมเดลประเทศไทย 2.0 ซึ่งเข้าสู่ยุคของอุตสาหกรรมเบา เริ่มจากอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกมากขึ้นเช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ปิโตรเคมี ยานยนต์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามโมเดลประเทศไทย 3.0 ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่สามารถทำให้ประเทศไทยหลุดพ้นกับดักจากการเป็น 1) เป็นประเทศที่มีรายได้ขนาดปานกลาง (Middle Income Trap) 2) ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ (Inequality Trap) และ 3) ความไม่สมดุลของการพัฒนา (Imbalance Trap) ดังนั้น โมเดลประเทศไทย 4.0 จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำประเทศไทยให้ก้าวไปสู่การเป็นประเทศในโลกที่หนึ่ง ที่มีความมั่นคงและยั่งยืน พัฒนาจากประเทศที่มีรายได้ขนาดปานกลางเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจจากเดิม ที่ขับเคลื่อนด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตอุตสาหกรรม ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Innovation Drive Economy) (รูปที่ 1) ⁸

รูปที่ 1 โมเดลประเทศไทย 1.0 ถึง 4.0⁸

ทั้งนี้ต้องขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 3 มิติที่สำคัญ ได้แก่ 1) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม 2) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 3) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น

โดยโมเดลประเทศไทย 4.0 จะประกอบด้วยกลไกในการขับเคลื่อนความมั่งคั่ง (Engines of Growth) เพื่อสามารถพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่งคั่ง คือ กลไกการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม กลไกการขับเคลื่อนด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมและกลไกการขับเคลื่อนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ”

2. การพัฒนาเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมายในกลุ่มสาธารณสุข สุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์

ส่วนในประเด็นการพัฒนาเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม เป้าหมายในกลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ มี Roadmap ในการสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการแพทย์ เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็น Medical Hub ของอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2568 (รูปที่ 2)⁸

1-5 ปี	5 – 10 ปี	10 -15 ปี
- ยา Generic ที่ทดแทนการนำเข้า - ยาชีววัตถุประเภท Bio similar - จีวเภสัชภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์จาก Pro biotics - สมุนไพร และเครื่องสำอาง - Smart Medical และ Devices Robotics เพื่อช่วยคนพิการ - ศูนย์บำบัดฟื้นฟูผู้สูงอายุ - ผลิตภัณฑ์และอาหารเพื่อสุขภาพ - การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	- ยาชีววัตถุชนิดใหม่เพื่อรักษา มะเร็งและโรคภูมิแพ้ - วัคซีนชั้นสูง - ชุดตรวจวินิจฉัยที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ - หุ่นยนต์ทางการแพทย์ที่ได้มาตรฐานสากล - Quality Reagents สำหรับ Automated Diagnostic Devices - Smart Village สำหรับคนสูงวัย - Digital Health - Precision Medicine	- ยา (Small Molecules) ชนิดใหม่ - ยาสำหรับการรักษาที่มีเป้าหมาย (Targeted Therapy) - วัคซีนชั้นสูงชนิดใหม่ - ยาชีววัตถุชนิดใหม่ - หุ่นยนต์และเครื่องมือผ่าตัดด้านการแพทย์ - อุปกรณ์ด้านการแพทย์ชนิดฝัง (Implanted-Devices) - Automated Diagnostic Devices - Specialized Target –Therapeutic Institute

รูปที่ 2 Roadmap การพัฒนานวัตกรรมกลุ่มสุขภาพ⁸

3. พระราชบัญญัติวิชาชีพสาธารณสุข พ.ศ. 2556

ในพระราชบัญญัติวิชาชีพสาธารณสุข พ.ศ. 2556⁷ มีใจความสำคัญที่เกี่ยวกับวิชาชีพ การสาธารณสุข ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพสาธารณสุข พ.ศ. 2556”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดใจความสำคัญดังนี้

“วิชาชีพสาธารณสุข” หมายความว่า วิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมใน ชุมชนเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การตรวจประเมินและการบำบัดโรค เบื้องต้น การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วย การฟื้นฟูสภาพ การอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อ ลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยในชุมชนโดยนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ แต่ไม่รวมถึงการ

ประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และการสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน” หมายความว่า การกระทำการสาธารณสุขต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และอนามัยสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

1) การส่งเสริมการเรียนรู้ การแนะนำ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมโรค การบำบัดโรค เบื้องต้น และการฟื้นฟูสภาพ ต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชนโดยการผสมผสานต่อเนื่อง และเชื่อมโยงเป็นองค์รวม

2) การประยุกต์หลักวิทยาศาสตร์ โดยการกระทำการด้านการอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อการควบคุมป้องกันปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคลดความเสี่ยง การเจ็บป่วยต่อบุคคล ครอบครัวและชุมชน

3) การตรวจประเมินและการบำบัดโรค เบื้องต้น การดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย การสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน

4. บทสรุป

การนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในงานสาธารณสุข ข้อ 1) ทำให้เกิดนวัตกรรมทางด้านสาธารณสุขเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนไทย ส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน เป้าหมายไปสู่ประเทศไทย 4.0 ทั้งนี้การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนเป็นการกระทำการสาธารณสุขต่อบุคคล ชุมชน และอนามัยสิ่งแวดล้อม ข้อ 2) การประยุกต์ หลักวิทยาศาสตร์โดยการกระทำการด้านการอาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม เพื่อควบคุม

ป้องกัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค ลดความเสี่ยง การเจ็บป่วยต่อบุคคล ครอบครัวและชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบทบัญญัติของกฎหมายมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติวิชาชีพสาธารณสุข พ.ศ. 2556 ให้ผู้ที่ศึกษาทางด้านสาธารณสุข เน้นการทำงานนวัตกรรมโดยนำหลักวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุดในด้านสุขภาพและสาธารณสุข สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทยในยุค 4.0 เน้นนวัตกรรม โดยเฉพาะทางด้านสาธารณสุข ได้มีการนำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของกระทรวงสาธารณสุข มาใช้ในการขับเคลื่อนประเทศไทย ซึ่งระยะที่ 1 (Phase 1 ระหว่างปี 2560-2564) เป็นระยะปฏิรูประบบ ระยะที่ 2 (Phase 2 ระหว่างปี 2565-2569) เป็นระยะสร้างความเข้มแข็ง ระยะที่ 3 (Phase 3 ระหว่างปี 2570-2574) สู่ความยั่งยืน ระยะที่ 4 (Phase 4 ระหว่างปี 2575-2579) ประเทศไทยจะเป็น 1 ใน 3 ของเอเชีย โดยใช้กรอบยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4 ยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ 4) Excellence Strategies ได้แก่ 1) ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นเลิศ 2) บริการเป็นเลิศ 3) บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล 4) บุคลากรเป็นเลิศ นำไปสู่เป้าหมาย ประเทศไทยในยุค 4.0 ด้านสาธารณสุข และมีการบูรณาการร่วมกับกระทรวงต่างๆในยุทธศาสตร์ เป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กไทย 4.0 ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. กระทรวงสาธารณสุข. **แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) (ตุลาคม 2559 ถึง พ.ศ 2579)**. [ออนไลน์] 2560 [อ้างเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560] จาก http://bps.moph.go.th/new_bps/sites/default/files/Info_20_Y_plan_V4%2618M_planV5.pdf
2. เสาวลักษณ์ ศรีตาเกษ, ยลฤดี ตัณฑสิทธิ์, กิรณา เต๋ออาร์ักษ์. MOPH : ค่านิยม (core value) ของบุคลากร กระทรวงสาธารณสุขและแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ. **วารสารทันตภิบาล** 2560; 28(1) มกราคม – มิถุนายน 2560.
3. กระทรวงสาธารณสุข. **ยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุขกับการขับเคลื่อนประเทศไทย**. น.พ. โสภณ เมฆธน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข. กระทรวงสาธารณสุข. 27 มกราคม 2560.
4. **การศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0** [ออนไลน์] 2560 [อ้างเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560] จาก http://i-regist.igenco.co.th/tla_upload/%การจัดการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0
5. ศ.ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. **อนาคตใหม่ของการศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0**. เอกสารบรรยายที่ห้องประชุมเทพรัตนทันตภิบาลสโมสร อาคารเฉลิมพระเกียรติ50 พรรษา ชั้น 4 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 เวลา 9.00-10.30 น
6. ศ.คลินิก เกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร. **สาธารณสุขยุคใหม่ก้าวไกลด้วยนวัตกรรม** [ออนไลน์] 2560 [อ้างเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560] จาก <http://wongkarnpat.com/>
7. ราชกิจจานุเบกษา. **พระราชบัญญัติวิชาชีพสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. 2556** .ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 330 ตอนที่ 118 ก หน้า 20 .16 ธันวาคม 2556.
8. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2560. **สรุป Thailand 4.0ด้านสาธารณสุข** . [ออนไลน์] 2560 [อ้างเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560] จาก <https://ict.moph.go.th>
9. **วิทยาศาสตร์ประยุกต์หรือเทคโนโลยี**. [ออนไลน์] 2560 [อ้างเมื่อ 1 พฤษภาคม 2560] จาก http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~cpornth1/web_lesson1/apply.htm.
10. ชมพูนุท สิริพรหมภัทร. **วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน**. พิมพ์ครั้งที่1. โครงการตำราวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น; 2555.